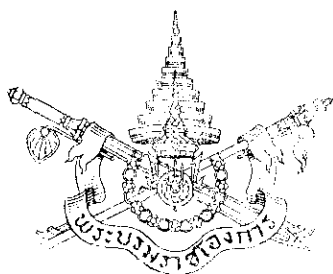

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๕๘

พระราชบัญญัติ

ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล. อ. พิษณุเวทน์ โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๗ หน้า ๕๕๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลักษณะล้มละลายเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๖๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับแก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ไต่ยื่นต่อศาลตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่ามูลคดีได้เกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้นั้น และแก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานรักษาททรัพย์

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตต์จังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนนทบุรี และเมื่อเห็นสมควรจะให้ใช้ในเขตต์จังหวัดอื่นใดเมื่อใด จะได้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๘๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๖๐

มาตรา ๔ ตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติล้มละลาย รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน ออกกฎกระทรวง และจัดวางระเบียบข้อบังคับทางราชการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า ตลอดถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ปฏิบัติการแทน

“เจ้าพนักงานบังคับคดี” หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“เจ้าหนี้ประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำน่า หรือสิทธิยึดเหนี่ยว หรือเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ

“กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำต่อศาลหรือต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตั้งแต่เริ่มคดีจนถึงคดีสิ้นสุด

“พิพาทษา” หมายความว่า ตลอดถึงการที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำสั่ง

“พิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า พินัยกรรมที่ผู้ตายได้ตั้งไว้เพื่อคุ้มครองหรือช่วยคราว

“มติ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมาก ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้

ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหน้าที่และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“มติพิเศษ” หมายความว่า มติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้างมาก และมีจำนวนหนึ่งเท่ากับสามในสี่แห่งจำนวนหนึ่งทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหน้าที่ และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือมีความผิดเกี่ยวกับการล้มละลาย ฐานขักขอลหรือฉ้อโกงตามกฎหมายลักษณะอาญา

หมวด ๑

กระบวนการพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

การขอให้ล้มละลายและการสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๗ ลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวอาจถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายได้ ถ้าลูกหนี้นั้นมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร

หรือประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดย
ตัวแทนในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือภายใน
กำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๘ ถ้ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้น
ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้ล้มละลาย

(๑) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือสิทธิจัดการทรัพย์สิน
ของตนให้แก่บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายของ
ตน ไม่ว่าจะกระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๒) ถ้าลูกหนี้โอนหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดย
การแสดงเจตนาลวง หรือโดยการฉ้อฉล ไม่ว่าจะได้กระทำการ
นั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินของตนหรือก่อให้เกิดทรัพย์สิน
สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นเหนือทรัพย์สินนั้น ซึ่งถ้าลูกหนี้
ล้มละลายแล้ว จะต้องถือว่าเป็นการให้เปรียบ ไม่ว่าจะได้กระทำ
การนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๔) ถ้าลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อ
ประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

ก. ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือได้ออกไปก่อน
แล้วและคงอยู่นอกราชอาณาจักร

ข. ไปเสียจากเคหะสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ใน
เคหะสถาน หรือหลบไป ^{+ ๔}ที่อื่น หรือไปสถานที่ประกอบ
^{+ โดย}
ธุรกิจ

ค. ยักย้ายทรัพย์สิน ไปให้พ้นอำนาจศาล

ง. ขอมตให้ต้องคำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตน
ไม่ควรต้องชำระ

(๕) ถ้าลูกหนี้ถูกยึดทรัพย์สินตามหมายบังคับคดี หรือ
ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้

(๖) ถ้าลูกหนี้แถลงต่อศาลในคดีใด ๆ ว่าไม่สามารถ
ชำระหนี้ได้

(๗) ถ้าลูกหนี้แจ้งให้เจ้าหนี้คนหนึ่ง คนใดของตนทราบ
ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

(๘) ถ้าลูกหนี้เสนอคำขอประนอมหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่
สองคนขึ้นไป

(๙) ถ้าลูกหนี้ได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระ
หนี้แล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า
สามสิบวัน และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

มาตรา ๕ ภายใต้อบังคับแห่งมาตรา ๑๐ เจ้าหนี้จะฟ้อง
ลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) ลูกหนี้หนี้สินส่วนตัว และ

(๒) ลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท หรือเป็นหนี้เจ้าหนี้หลายคนซึ่งเข้าช้อกันเป็นโจทก์เป็นจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท และ

(๓) หนี้้นนี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่า หนี้้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

มาตรา ๑๐ เจ้าหนี้ประกันจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ ก็ต่อเมื่อ

(๑) มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ บังคับการชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และ

(๒) กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่ง เมื่อหักกับ จำนวนหนี้ ของ ตน แล้วเงินยังขาดอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องวางเงินประกันค่าใช้ จ่ายไว้ต่อศาลเป็นจำนวนห้าสิบบาทในขณะยื่นคำฟ้องคดีล้มละลาย และจะถอนคำฟ้องนั้นไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต

มาตรา ๑๒ ถ้ามีคำฟ้องหลายรายให้ลูกหนี้คนเดียวกัน
ล้มละลายก็ดี หรือให้ลูกหนี้ร่วมกันแต่ละคนล้มละลายก็ดี
ศาลมีอำนาจสั่งให้รวมการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ เมื่อศาลสั่งรับฟ้องคดีล้มละลายไว้แล้ว ให้
กำหนดวันนั่งพิจารณาคดีเป็นการด่วน และให้ออกหมายเรียก
และส่งสำเนาคำฟ้องไปยังลูกหนี้ให้ทราบก่อนวันนั่งพิจารณา
ไม่น้อยกว่า ๗ วัน

มาตรา ๑๔ ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของ
เจ้าหนี้ ศาลต้องพิจารณาหาความจริงตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๐ ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริง ให้
ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าไม่ได้ความ
จริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือมีเหตุ
อื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา ๑๕ ทรัพย์ใดที่ลูกหนี้ยังมีได้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ด
ขาด เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดจะฟ้องลูกหนี้นั้นเป็นคดีล้มละลาย
อีกก็ได้ แต่เมื่อศาลได้สั่งในคดีหนึ่งคดีใดให้พิทักษ์ทรัพย์
ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้จำหน่ายคดีล้มละลายซึ่งเจ้าหนี
อื่นฟ้องลูกหนี้คนเดียวกันนั้น

มาตรา ๑๖ เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าหนี้เป็นโจทก์มีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และโจทก์นำสืบได้ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

ก. ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาล หรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกเขตอำนาจศาล โดยเจตนาที่จะบ่อนทำลายหรือประวิงมิให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้

ข. ปกปิด ซุกซ่อน โอน ขาย จำหน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสาร ซึ่งจะ เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในการดำเนินคดีล้มละลาย ให้พ้นอำนาจศาล หรือกำลังจะกระทำการดังกล่าวนี้

ค. กระทำหรือกำลังจะกระทำกรณื้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าไปในเคหสถาน หรือที่ทำการ ของ ลูกหนี้ระหว่าง เวลา พระอาทิตย์ขึ้น จนถึง

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๖๘

พระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสาร ของ ลูกหนี้ และให้มีอำนาจ สอบสวนลูกหนี้ หรือออกหมายเรียกลูกหนี้มาสอบสวนได้

(๒) ให้ลูกหนี้ให้ประกันจนพอใจศาลว่า ลูกหนี้ จะไม่หลบหนีไปนอกอำนาจศาล และจะมาศาลทุกคราว ที่ศาลสั่ง ถ้าลูกหนี้ไม่สามารถให้ประกัน ศาลมีอำนาจสั่ง ขังลูกหนี้ได้มีกำหนดไม่เกินครั้งละหนึ่งเดือน แต่เมื่อรวม กันแล้วต้องไม่เกินหกเดือน

(๓) ออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าศาลจะ พิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือจนกว่าศาลจะยกฟ้อง หรือจนกว่าลูกหนี้จะให้ประกันจนพอใจศาล

มาตรา ๑๗ ก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ เด็ดขาด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็น คำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวก็ได้ เมื่อศาล ได้รับคำร้องนี้แล้วให้ดำเนินการได้สวนต่อไปโดยทันที ถ้า ศาลเห็นว่าคดีมีมูล ก็ให้สั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว แต่ก่อนจะสั่งตั้งว่านี้ จะให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่า เสียหายของลูกหนี้ตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๔ ถ้าคำสั่งตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ นั้น มีเหตุอันสมควรจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข โดยศาลเห็นเองก็ดี หรือลูกหนี้ได้มีคำขอขึ้นมากก็ดี ศาลมีอำนาจถอนคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๕ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้ถือเสมือนว่า เป็นหมายของศาลให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ายึดดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารของลูกหนี้ และบรรดาทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หรือของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย

ในการยึดทรัพย์นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้ หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักพังเพื่อเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดตู้निกรัย ตู้หรือที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ยึดไว้ตามมาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ขายจนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่เป็นของเสี้ยง่าย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๐ เมื่อศาลเห็นเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีทรัพย์สินของลูกหนี้ซุกซ่อนอยู่ในเรือนโรง เคหะสถาน หรือสถานที่อื่นอันมิใช่เป็นของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจออกหมายค้นให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นของศาล ให้มีอำนาจดำเนินการตามข้อความในหมายนั้น

มาตรา ๒๑ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานไปรษณีย์ โทรเลขส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หรือหนังสือต่าง ๆ ที่มีถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๒๒ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็น เพื่อให้กิจการ ของลูกหนี้ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไป

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงิน—หรือทรัพย์สินซึ่งจะตกได้แก่ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับจากผู้อื่น

(๓) ปรารถนาประนอมยอมความ หรือฟ้องร้อง หรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๒๓ เมื่อลูกหนี้ได้รับทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารอันเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของตนซึ่งอยู่ในความครอบครองให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทั้งสิ้น

มาตรา ๒๔ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตาม คำสั่ง หรือ ความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้ หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๖ ตราบใดที่ศาลยังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้จะฟ้องคดีแพ่งอันเกี่ยวกับหนี้ซึ่ง

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๗๒

อาจขอรับชำระได้ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ ในกรณีเช่นนี้
ให้นำบทบัญญัติในมาตราก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
แล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการ
ที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียัง
อยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษา
และในหนังสือพิมพ์รายวัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำ
โฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลาย วันที่ศาลมีคำสั่ง
ชื้อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของลูกหนี้

ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้ง
กำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๒๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่า เจ้าหนี้แกล้งให้ศาล
ใช้อำนาจดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ เมื่อลูกหนี้
มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ชดใช้

ค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ ในกรณีเช่นนี้ หากเจ้าหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้ นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ส่วนที่ ๒

คำสั่งแจ้งเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๓๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ลูกหนี้ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบานต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และยื่นคำสั่งแจ้งตามแบบพิมพ์ว่า ได้มีหุ้นส่วนกับผู้ใดหรือไม่ ถ้ามีให้ระบุชื่อและตำบลที่อยู่ของห้างหุ้นส่วนและผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(๒) ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบานต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และยื่นคำสั่งแจ้งเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแบบพิมพ์ แสดงเหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัว สินทรัพย์และหนี้สิน ชื่อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของเจ้าหนี้ทรัพย์สินที่ได้ให้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้นๆ เป็นประกัน

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๙๗๔

รายละเอียดแห่งทรัพย์สินอันจะตกได้แก่ตนในภายหน้า ทรัพย์สินของคู่สมรส ตลอดจนทรัพย์สินของบุคคลอื่นซึ่งอยู่ในความยึดถือของตน

ระยะเวลาตามมาตรานี้ เมื่อมีเหตุผลพิเศษ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขยายให้ได้ตามสมควร

ถ้าลูกหนี้ไม่อยู่หรือไม่สามารถทำคำสั่งแจงตามมาตรานี้ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ทำแทน หรือช่วยลูกหนี้ในการทำคำสั่งแจงแล้วแต่กรณี และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็น โดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๓

การประชุมเจ้าหนี้

มาตรา ๓๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาว่าจะควรยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้ หรือควรขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และปรึกษาดังวิธีที่จะจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป การประชุมนี้ให้เรียกว่าประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวันเวลา และสถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ—ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายเท่าที่ทราบด้วย

มาตรา ๓๒ การประชุมเจ้าหนี้ครั้งอนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกตามเวลาที่เห็นสมควร หรือตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่ศาลสั่ง หรือเมื่อเจ้าหนี้ซึ่งมีจำนวนหนึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ได้มีการยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ได้ทำหนังสือขอให้เรียกประชุม

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องแจ้งกำหนดวันเวลา และสถานที่กับหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ที่ใด ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน และในกรณีที่ยังไม่พ้นกำหนดเวลาที่เจ้าหนี้จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้นั้น ให้แจ้งไปยังเจ้าหนี้ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ แต่มีชื่อในบัญชีซึ่งลูกหนี้ได้ทำขึ้นไว้ หรือปรากฏตามหลักฐานอื่นด้วย

มาตรา ๓๓ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ทุกคราว และให้มีรายงานการประชุม ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๓๔ เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้ ต้องเป็นเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ได้ และได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วก่อนวันประชุมหนี้

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

ข้อปรีกษาใดที่ทำให้เจ้าหนี้หรือผู้แทนหรือผู้มีหุ้นส่วนกับเจ้าหนี้หรือผู้แทนได้รับผลประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้โดยตรงหรือโดยอ้อม นอกจากที่ควรได้รับตามส่วนในฐานะเป็นเจ้าหนี้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้อื่นนั้น เจ้าหนี้หรือผู้แทนจะออกเสียงลงคะแนนไม่ได้

มาตรา ๓๕ ในการนับคะแนนเสียงในการประชุมเจ้าหนี้คราวหนึ่งๆ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามเจ้าหนี้ที่มาประชุม นั้นว่า ผู้ใดจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้ที่ศาลยังไม่ได้มีคำสั่งรับคำขอรับชำระหนี้รายใดบ้างหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้นับคะแนนเสียงสำหรับเจ้าหนี้นั้น

ถ้ามีผู้คัดค้านคำขอรับชำระหนี้รายใด ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งให้ ออกเสียงในจำนวนหนี้ได้ เท่าใดหรือไม่ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ายังสั่งในขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้หมายเหตุการขัดข้องไว้ แล้วให้เจ้าหนี้ออกเสียงไปพลาง

ก่อน โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าต่อไปเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
สั่งไม่ให้ออกเสียงเพียงใด การออกเสียงของเจ้านั้น ให้
ถือว่าเป็นอันใช้ได้เพียงนั้น

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น อาจอุทธรณ์ไปยัง
ศาลได้

มาตรา ๓๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ามติของที่
ประชุมเจ้านั้นขัดต่อกฎหมาย หรือประโยชน์อันร่วมกันของ
เจ้านั้นทั้งหลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอโดย
ทำเป็นคำร้องต่อศาล และศาลอาจมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติการ
ตามมตินั้นได้ แต่ต้องยื่นต่อศาลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่
ที่ประชุมเจ้านั้นลงมติ

ส่วนที่ ๔

กรรมการเจ้านั้น

มาตรา ๓๗ ที่ประชุมเจ้านั้นอาจลงมติตั้งกรรมการเจ้านั้น
ไว้เพื่อแทนเจ้านั้นทั้งหลาย ในกิจการเกี่ยวกับการจัดการ
ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

กรรมการเจ้านั้นต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และ
ไม่เกินกว่าเจ็ดคน โดยเลือกจากเจ้านั้นหรือผู้รับมอบอำนาจ

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๗๘

จากเจ้าหนี้ แต่เจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจนั้นจะกระทำการ
เป็นกรรมการเจ้าหนี้ได้ ต่อเมื่อศาลได้ส่งรับคำขอรับชำระหนี้
ของเจ้าหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๓๘ มติของกรรมการเจ้าหนี้นั้น ให้ถือเสียง
ข้างมากของผู้มาประชุม และกรรมการเจ้าหนี้ต้องมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๙ กรรมการเจ้าหนี้ขาดจากตำแหน่งด้วยเหตุ
ดังต่อไปนี้

(๑) ลาออกโดยมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์

(๒) ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้
เป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ที่ประชุมเจ้าหนี้ให้ออกจากตำแหน่ง โดยได้แจ้ง
การที่จะประชุมให้ออกนี้ให้เจ้าหนี้ที่หลาย ทราบล่วงหน้าไม่
น้อยกว่าเจ็ดวัน

เมื่อตำแหน่งกรรมการเจ้าหนี้ว่างลง ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด
ดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้
โดยไม่ชักช้า เพื่อเลือกตั้งผู้แทน

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้งกรรมการเจ้าหนี้ขึ้นแทนตามความในมาตราก่อน ถ้ากรรมการเจ้าหนี้มีจำนวนเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแล้ว ให้กรรมการเจ้าหนี้นั้นกระทำการต่อไปได้

มาตรา ๔๑ ถ้าไม่ได้ตั้งกรรมการเจ้าหนี้ไว้ การกระทำใด ๆ ที่พระบรมบัญญัตินี้กำหนดไว้ว่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการเจ้าหนี้ก่อนนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้

ส่วนที่ ๕

การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย

มาตรา ๔๒ เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเสร็จแล้ว ให้ศาลไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยเป็นการด่วน เพื่อทราบกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ตลอดจนความประพฤติของลูกหนี้ ว่าได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการล้มละลาย หรือเป็นข้อบกพร่องอันจะเป็นเหตุให้ศาลไม่ยอมปลดจากล้มละลายโดยไม่มีเงื่อนไข

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งประกาศแจ้งความกำหนด
วันเวลาที่ศาลนัดไต่สวน โดยเปิดเผยให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้
ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้โฆษณาในหนังสือ
พิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๔๓ ในการไต่สวนโดยเปิดเผย ลูกหนี้ต้อง
ศาลาตัวและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่โต้กล่าวไว้ในมาตรา
๔๒ วรรคแรก ซึ่งศาลได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
และเจ้าหนี้ซึ่งได้ขอรับชำระหนี้แล้ว หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ
จากเจ้าหนี้ตามกฎหมาย หรือศาลจะถามเองตามที่เห็นสมควร
และให้ศาลจดต้อยคำของลูกหนี้ อ่านให้ลูกหนี้ฟัง แล้วให้
ลูกหนี้ลงลายมือชื่อไว้ และให้ใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยัน
แก่ลูกหนี้ได้ ในการนี้ลูกหนี้จะให้ทนายความเข้าทำการแทน
ไม่ได้

เมื่อศาลได้ไต่สวนลูกหนี้ได้ความเพียงพอแล้ว ให้ศาลมี
คำสั่งปิดการไต่สวนและส่งสำเนาการไต่สวนให้เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์หนึ่งฉบับ คำสั่งนี้ไม่คัดอำนาจศาลที่จะสั่งให้
ไต่สวนลูกหนี้เพิ่มเติมอีกเมื่อมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๔๔ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้เป็นคนวิกลจริตหรือจิต
ฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือกายพิการ ซึ่งศาลเห็นว่าไม่

สามารถจะให้ศาลไต่สวนโดยเปิดเผยได้ ศาลมีอำนาจสั่งงดการไต่สวนโดยเปิดเผย หรือจะสั่งให้มีการไต่สวนโดยวิธีอื่นใดตามที่ใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๖

การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย

มาตรา ๔๕ เมื่อลูกหนี้ประสงค์จะทำความตกลงในเรื่องหนี้สินโดยวิธีขอชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่น ให้คำขอประนอมหนี้เป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ หรือภายในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กำหนดให้

คำขอประนอมหนี้ต้องแสดงข้อความ แห่งการประนอมหนี้ หรือวิธีจัดการ หรือทรัพย์สินและรายละเอียดแห่งหลักประกัน หรือผู้ค้ำประกัน ถ้ามี

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อปรึกษาลงมติพิเศษว่าจะยอมรับคำขอนั้นหรือไม่

มาตรา ๔๖ การยอมรับคำขอประนอมหนี้โดยมติพิเศษของที่ประชุมเจ้าหนี้ยังไม่ผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหลาย จนกว่าศาลจะได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๔๗ ลูกหนี้อาจขอแก้ไขคำขอประนอมหนี้ในเวลาประชุมเจ้าหนี้หรือในเวลาที่สามารถทำได้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลเห็นว่าการแก้ไขนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้โดยทั่วไป

มาตรา ๔๘ ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้ เจ้าหนี้ที่ไม่มาประชุมจะออกเสียงโดยทำเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับหนังสือนั้นก่อนวันประชุม ในกรณีเช่นนี้ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าเจ้าหนี้มาได้มาประชุมและออกเสียงด้วยตนเอง

มาตรา ๔๙ เมื่อเจ้าหนี้ได้ลงมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอต่อศาลให้สั่งว่าจะเห็นชอบด้วยหรือไม่

การกำหนดวันนัดพิจารณาคำขอนี้ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๕๐ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นรายงานเกี่ยวกับการประนอมหนี้ กิจการทรัพย์สินและความประพฤติ

ของลูกหนี้ต่อศาล ไม่น้อยกว่าสามวัน ก่อนวันที่ศาลนั่งพิจารณา

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้ศาลพิจารณาคำขอประนอมหนี้จนกว่าจะได้ไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้ว เว้นแต่กรณีที่ลูกหนี้ร่วมขอประนอมหนี้นั้น แม้ศาลจะยังมีไต่สวนลูกหนี้ทั้งหมดโดยเปิดเผย เพราะเหตุว่าลูกหนี้บางคนไม่สามารถจะมาศาลโดยเจ็บป่วยหรืออยู่นอกราชอาณาจักรก็ตาม ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่าไม่จำเป็นจะต้องไต่สวนลูกหนี้นั้น ๆ ศาลมีอำนาจพิจารณาคำขอประนอมหนี้ได้ แต่ต้องได้มีการไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้วอย่างน้อยคนหนึ่ง

มาตรา ๕๒ ในการที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้หรือไม่นั้น ให้ศาลพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และข้อคัดค้านของเจ้าหนี้ ถ้ามี

เจ้าหนี้ที่ไต่สวนคำขอรับชำระหนี้แล้วมีอำนาจคัดค้านต่อศาลได้ ถึงแม้จะได้เคยออกเสียงลงมติยอมรับไว้ในที่ประชุมเจ้าหนี้ก็ตาม

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประนอมหนี้ไม่มีข้อความให้ใช้หนี้ก่อนและ
หลังตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สิน
ของบุคคลล้มละลาย

(๒) การประนอมหนี้นั้นไม่เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั่ว
ไป หรือทำให้เจ้าหนี้ได้เปรียบเสียเปรียบแก่กัน หรือ
ปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ต้อง
ล้มละลายแล้ว ไม่มีเหตุที่จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้เลย

มาตรา ๕๔ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่ง
ถ้าหากว่าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะปลดลูกหนี้จากล้มละลาย
ได้ก็แต่โดยมีเงื่อนไข ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอม
หนี้ก็ได้ เมื่อลูกหนี้ให้ประกันสำหรับชำระหนี้ไม่น้อยกว่า
หนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ไม่มีประกันซึ่งเจ้าหนี้อาจขอรับชำระ
ได้

ในกรณีอื่น ศาลอาจมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วย
การประนอมหนี้ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๕๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอม
หนี้แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาในราชกิจจา
นุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ
ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบ

มาตรา ๕๖ การประนอมหนี้ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและศาลเห็นชอบด้วยแล้ว ผู้มัดเจ้าหนี้คงหยัดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ แต่ไม่ผูกมัดเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องหนี้ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ลูกหนี้ไม่อาจหลุดพ้นโดยคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ เว้นแต่เจ้าหนี้คนนั้นได้ยินยอมด้วยในการประนอมหนี้

มาตรา ๕๗ เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจขอต่อศาลให้บังคับลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันให้ปฏิบัติตามข้อความที่ประนอมหนี้ได้

มาตรา ๕๘ ในการประนอมหนี้ ถ้าได้ตั้งผู้จัดการทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้เพื่อจัดการชำระหนี้ ให้แก่บทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยวิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ และหมวด ๕ ว่าด้วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ การประนอมหนี้ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือรับผิดร่วมกับลูกหนี้ หรือค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ หลุดพ้นจากกรรมรับผิดไปด้วย

มาตรา ๖๐ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในกาประนอมหนี้คดี หรือปรากฏแก่ศาลโดยมีพระยานหลัก

ฐานว่า การประนอมหนี้นั้น ไม่อาจดำเนินไปได้โดยปราศจาก
อยู่คดีจริงหรือจะเป็นการเน้นย้ำกับสมทวรที่ดี หรือการที่ศาล
ได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยนั้นเป็น เพราะถูกหลอกลวง ทูจชีวิตที่ดี
เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือเจ้าหน้าที่คนใดมีคำขอ
โดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกเลิกการประนอมหนี้และ
พิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แต่หนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้
กระทำไปแล้วตามข้อประนอมหนี้

เมื่อศาลได้พิพากษาที่กล่าวในวรรคก่อนแล้ว ให้เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โหมกแจ้งให้พิพากษาในราชกิจจานุเบกษา
และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำ
โฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้ และวันที่
ศาลได้มีคำพิพากษา ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลาย
เสนอคำขอรับชำระหนี้ลูกหนี้ได้กระทำขึ้น ในระหว่างวันที่
ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ถึงวันที่ศาลพิพาก
ษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย คือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

ส่วนที่ ๑

คำพิพากษาให้ล้มละลาย

มาตรา ๖๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้
เด็ดขาดแล้ว และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่า เจ้าหนี้

เล่ม ๕๗ หน้า ๕๘๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

ได้ลงมติในการประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกหรือในคราวที่ได้เลื่อนไป ขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหน้าที่ไปประชุมก็ดี หรือการประนอมหนี้ไม่ได้รับความเห็นชอบก็ดี ให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายเพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย

- ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้ และวันที่ศาลได้มีคำพิพากษา

มาตรา ๖๒ การล้มละลายของลูกหนี้เริ่มต้นมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๘

การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย

มาตรา ๖๓ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วลูกหนี้จะเสนอคำขอประนอมหนี้ก็ได้ ในกรณีให้นำมาทบทวนวินิจฉัยใน ส่วนที่ ๖ ว่าด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าวินิจฉัยได้เคยขอประนอมหนี้ไม่เป็นผล

มาแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้ขอประนอมหนี้ภายในกำหนดเวลาสามเดือน นับแต่วันที่การขอประนอมหนี้ครั้งสุดท้ายไม่เป็นผล

ถ้าศาลเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย และจะสั่งให้ลูกหนี้กลับมาอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตน หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๕

การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ

มาตรา ๖๕ ลูกหนี้ซึ่งถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ต้องไปในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้ง และตอบคำถามของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรรมการเจ้าหนี้ หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินหรือหุ้นส่วนของตน และต้องกระทำการอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน หรือการที่จะแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้จัดการทรัพย์จะสั่ง โดยมีเหตุอันสมควร หรือตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้กระทำ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้ต้องเป็นธุระช่วยโดยเต็มความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สิน

สิ้นและในการแย่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ที่หลาย และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการให้คำสัญญาประกันชีวิต ลูกหนี้ต้องให้แพทย์ตรวจ และต้องตอบข้อซักถาม และกระทำการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการนั้น

มาตรา ๖๖ เมื่อศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงาน หรือเจ้าหนี้คนใดมีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และศาลพอใจจากรายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือพระยานักเจ้าหนี้ นำมาสืบ ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาล หรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกเขตอำนาจศาล โดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยง ประวิงหรือกระทำให้ขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

(๒) กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำ ความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าลูกหนี้จะได้นำประกันจนพอใจ แต่ไม่ให้เกินกว่าหกเดือน

มาตรา ๖๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้หรือพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว และยังไม่ได้ส่งปลดจากล้มละลาย

(๑) ลูกหนี้จะต้องขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะารูป โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้อนุญาตให้ลูกหนี้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มา ในระหว่างล้มละลาย และลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือนั้น แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดพร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย

(๒) ทุกครั้งที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินอย่างใด ลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ โดยแสดงรายละเอียดเท่าที่สามารถทำได้ภายในเวลาอันสมควร และไม่ว่าในกรณีใด ลูกหนี้จะต้องแสดงบัญชีรับจ่ายเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกระยะหกเดือน

(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือ และถ้าจะย้ายที่อยู่ ต้องแจ้งตำบลที่อยู่ใหม่เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร

ส่วนที่ ๑๐

การปลดจากลัมละลาย

มาตรา ๖๔ เมื่อศาลได้พิพากษาให้ลัมละลายแล้ว บุคคลลัมละลายอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้มีการสั่งปลดจากลัมละลายได้ แต่ต้องนำเงินวางไว้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าสิบบาท เพื่อเป็นประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

การกำหนดวันนั่งพิจารณาคำขอนี้ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีเวลาส่งแจ้งความ ให้บุคคลลัมละลายและเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๖๕ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินและความประพฤติของบุคคลลัมละลาย ในเวลา ก่อนหรือระหว่างที่ลัมละลายต่อศาล และส่งสำเนารายงานนั้นให้บุคคลลัมละลายทราบ ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ก่อนวันนั่งพิจารณาคำขอปลดจากลัมละลาย

มาตรา ๓๐ ในการพิจารณาคำขอปลดจากลุ่มละลาชนั้น ศาลอาจฟังคำสั่งแข็งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ หรือผู้แทนเจ้าหนี้ รายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ได้ยื่นตามมาตรา ๖๕ และรายงานการได้สวนโดยเปิดเผยของศาลนั่นเอง และศาลอาจให้บุคคลลุ่มละลาชบาบชตัว ให้การหรือพิจารณาพะยานหลักฐานตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๑ ศาลมีอำนาจมีคำสั่งปลดจากลุ่มละลาชหรือ ไม่ยอมปลด หรือสั่งให้งดการปลดไว้ภายในเวลาที่กำหนด หรือปลดโดยมีเงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะพึงได้มาในเวลาต่อไปก็ได้

ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งปลดจากลุ่มละลาช ถ้าได้ความว่าเป็น บุคคลลุ่มละลาชทุจริต นอกจากจะมีเหตุผลพิเศษ และ ลูกหนี้ได้ลุ่มละลาชแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๓๒ ถ้าพิจารณาข้อเท็จจริงได้ความอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวไว้ในมาตรา ๓๑ แล้ว ให้ศาลมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ยอมปลดจากลุ่มละลาช

(๒) งดการปลดจากลุ่มละลาชไว้ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

(๓) งดการปลดจากลัมละลายไว้จนกว่าจะได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้แล้วไม่น้อยกว่าห้าสิบในร้อย

(๔) ปลดจากลัมละลาย โดยให้บุคคลลัมละลายนั้นใช้เงินให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยเต็มจำนวนหนี้หรือแต่บางส่วน ซึ่งยังไม่ได้ชำระให้เสร็จในวันที่ปลดจากลัมละลาย โดยมีเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบุคคลลัมละลายไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอให้ศาลบังคับคดีได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีชั้นใหม่

เมื่อศาลได้มีคำสั่งตาม (๓) หรือ (๔) และเวลาได้ล่วงพ้นไปเกินกว่าสองปีแล้ว ถ้าบุคคลลัมละลายมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจพิจารณาและเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นได้

มาตรา ๗๓ ข้อเท็จจริงที่ให้ศาลสั่งตามมาตรา ๗๒ นั้นคือ

(๑) สินทรัพย์ของบุคคลลัมละลายที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้มีเหลือไม่ถึงห้าสิบในร้อยของหนี้ที่ไม่มีประกัน เว้นแต่บุคคลลัมละลายจะแสดงให้พอใจศาลว่า ตามเหตุผลที่ทำให้มีสินทรัพย์เหลือเช่นนั้นไม่ว่าจะดำเนินบุคคลลัมละลาย

(๒) บุคคลล้มละลายได้ละเว้นไม่ทำหรือเก็บรักษาสมุดบัญชีต่าง ๆ ซึ่งตามธรรมดาควรจะมีไว้ในการประกอบธุรกิจ ให้พอเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจ และฐานะการเงินเป็นอย่างไรในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เว้นแต่จะสูญหายหรือถูกทำลายด้วยเหตุสุดวิสัย

(๓) บุคคลล้มละลายได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไม่อีก โดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้

(๔) บุคคลล้มละลายได้กระทำหรือมีส่วนในการกระทำให้เกิดการล้มละลายขึ้น โดยกระทำการเสี่ยงโชคอันน่าจะขาดทุน หรือโดยใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย หรือโดยเล่นการพนัน หรือโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในธุรกิจของตน

(๕) บุคคลล้มละลายได้กระทำให้เข้าหนี้ซึ่งได้ฟ้องร้องบุคคลล้มละลายโดยมีเหตุสมควรนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายอันไม่จำเป็นโดยได้สุ่ความอย่างไม่มีมูล หรือแกล้งประวิงความ .

(๖) การล้มละลายนั้นได้เกิดขึ้นโดยเหตุหรือเนื่องจากเหตุที่บุคคลล้มละลายได้ใช้จ่ายอย่างไร้ประโยชน์ในการฟ้องร้องคดีอันไม่มีมูล หรือเพื่อก่อความรำคาญ

(๗) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนใดโดยใช้เหตุ

(๘) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ก่อให้เกิดหนี้ขึ้น เพื่อให้ได้สินทรัพย์มาพอชำระหนี้ถึงห้าสิบในร้อยของหนี้ที่ไม่มีประกัน

(๙) บุคคลล้มละลายได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลายหรือได้เคยทำการประนอมหนี้กับเจ้าหนี้มาก่อนแล้ว ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

(๑๐) ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเหตุผลซึ่งควรเชื่อว่าจะไม่ได้กระทำการค้าขายโดยสุจริต

มาตรา ๙๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลล้มละลายได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไปอีกโดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วหกเดือน และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า สินทรัพย์

ของบุคคลล้มละลายที่จำหน่ายได้มาแล้วรวมกับราคาประมาณ
แห่งสินทรัพย์ที่อาจจำหน่ายได้ต่อไปนั้น ไม่พอชำระส่วน
แบ่งได้ถึงห้าสิบในร้อยของจำนวนหนี้

ห้ามมิให้เอาหนี้สินที่บุคคลซึ่งอยู่นอกอำนาจศาลเป็นหนี้
บุคคลล้มละลาย และซึ่งได้ค้างชำระมาถึงวันที่มีการขอให้
ล้มละลายกว่าสิบสองเดือนแล้ว มารวมคิดเข้าในการตีราคา
สินทรัพย์ของบุคคลล้มละลาย

(๒) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า ใน
วันหนึ่งวันใดก่อนล้มละลาย บุคคลล้มละลายมีสินทรัพย์
ไม่พอกับหนี้สิน และ

(ก) ไม่อาจแสดงให้เป็นที่พอใจศาลได้ว่า ตนมีเหตุ
สมควรเชื่อได้ว่าตนสามารถชำระหนี้ได้ หรือ

(ข) ไม่สามารถนำบัญชีและงบดุลย์ประจำปีมาแสดง
ต่อศาลได้สำหรับระยะเวลาสามปีก่อนล้มละลาย โดยไม่มี
เหตุอันสมควร

บัญชีและงบดุลย์ที่กล่าวในวรรคก่อนนั้น ต้องเป็นบัญชี
ที่ได้ทำภายในเวลาอันสมควรเมื่อสิ้นปีที่เกี่ยวถึงนั้น และ
ต้องแสดงให้เห็นฐานะของกิจการในเวลาสิ้นปีนั้นโดยถูกต้อง
ตามจริง

มาตรา ๗๕ ถ้าบุคคลล้มละลายได้ให้เปรียบเทียบเจ้าหนี้คนใดในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลาย และภายหลังนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการให้เปรียบเทียบโดยใช้เหตุ

มาตรา ๗๖ เมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณา ใน ราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๗๗ คำสั่งปลดจากล้มละลายทำให้บุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระได้ เว้นแต่

- (๑) หนี้เกี่ยวกับภาษีอากร หรือจังกอบของรัฐบาล หรือเทศบาล
- (๒) หนี้ซึ่งได้เกิดขึ้นโดยความทุจริตฉ้อโกงของบุคคลล้มละลาย หรือหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ไม่ได้เรียกร้องเนื่องจากความทุจริตฉ้อโกงซึ่งบุคคลล้มละลายมีส่วนเกี่ยวข้องสมรู้

มาตรา ๗๘ การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้น ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือรับผิดชอบร่วมกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ใน

ลักษณะอย่าง ผู้ค้า ประกัน ของ บุคคลล้มละลาย หลุดพ้น
จากความรับผิดชอบ

มาตรา ๗๕ บุคคลล้มละลายซึ่งได้ถูกปลดจากล้มละลาย
นั้น ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของ
ตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายละเลยไม่ช่วย ศาลมีอำนาจเพิกถอน
คำสั่งปลดจากล้มละลายนั้นได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่
ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่ง
ให้เพิกถอนนั้น

มาตรา ๘๐ ในคำสั่งปลดจากล้มละลายโดยให้บุคคล
ล้มละลายใช้เงิน แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ศาลมี
อำนาจกำหนดจำนวนเงินสำหรับเลี้ยงชีพบุคคลล้มละลาย
และครอบครัวในปีหนึ่ง ๆ ที่ให้หักเอาจากทรัพย์สินซึ่งได้มา
ภายหลังมีคำสั่งนั้น และกำหนดให้ส่งเงินหรือทรัพย์สิน
ที่เหลือแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้ง
หลาย และกำหนดวันให้ยื่นบัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่
ได้มาระหว่างทุก ๆ ปีต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บุคคลล้มละลายซึ่งถูกปลดจากล้มละลายโดยให้ใช้เงิน
แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น มีหน้าที่ไปให้เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์หรือศาลสอบสวนหรือได้สวนเกี่ยวกับทรัพย์สิน
ที่ได้มา ตามแต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายนั้นไม่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในสอง
วรรคแรก เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลจะ
เพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึง
การใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลาย ก่อน
ที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น

มาตรา ๘๑ เมื่อศาลได้เพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลาย
แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณา ในราชกิจจา
นุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ
ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระ
หนี้ทุกหนี้ได้กระทำ ขึ้นภายในสามวัน คำสั่งปลดจากล้ม
ละลาย ก่อนที่ศาลได้มีคำสั่งเพิกถอนนั้นด้วย

หมวด ๒

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ถูกหนี้ยตาย

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ลูกหนี้ยตาย หากปรากฏว่าถ้าลูก
หนี้ยังมีชีวิตอยู่ เจ้าหนี้อาจฟ้องให้ล้มละลายได้แล้ว เจ้า

หน้าจ พ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ แต่ต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ลูกหนี้ตาย

มาตรา ๘๓ ในการฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามความในมาตรา ก่อน เจ้าหนี้จะต้องขอให้เรียกทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สิน เข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายนั้น

ถ้าบุคคลที่ถูกเรียกไม่มาศาล หรือมาศาลแต่คัดค้านว่าตนไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตายก็ดี หรือว่าตนไม่จำเป็นต้องยอมรับฐานะเช่นนั้นได้ตามกฎหมายก็ดี ให้ศาลทำการไต่สวน ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นควรเข้าแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตาย ก็ให้สั่งเป็นผู้แทนลูกหนี้นั้น มิฉะนั้นให้สั่งให้เจ้าหนี้จัดการขอให้เรียกบุคคลอื่นเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายต่อไป

มาตรา ๘๔ เมื่อได้มีคำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้แล้ว ให้ปฏิบัติและจัดการทรัพย์สินมรดกนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เท่าที่จะทำได้

ผู้แทนลูกหนี้ที่ตาย มีหน้าที่ยื่น คำ ชี้แจง ตาม มาตรา ๓๐ คำให้จ่ายอันจำเป็นในกรณีให้คิดเอาได้จากทรัพย์สินมรดก

มาตรา ๘๕ การที่ทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินได้กระทำไปเกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกจะใช้ได้เพียงไรหรือไม่นั้น ให้ถือเสมือนว่าเป็นการกระทำของลูกหนี้หรือบุคคลล้มละลายตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนพร้อมทั้งดอกเบี้ยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินมรดกเหลืออยู่อีก ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มอบให้แก่ผู้แทนลูกหนี้ที่ตายหรือผู้จัดการมรดก

มาตรา ๘๗ ถ้าลูกหนี้ได้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาคดี หรือเมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วก็ได้ กระบวนพิจารณาคงดำเนินต่อไป และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้มาใช้บังคับด้วย

หมวด ๓

กระบวนพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

นอกจากเจ้าหนี้จะฟ้องขอให้ล้มละลายได้ตามความในหมวด ๑ แล้ว ผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น ๆ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้สั่งให้นิติบุคคลนั้นล้มละลายได้ ถ้าปรากฏว่า เงินลงทุนหรือเงินค้ำหุ้นได้ ใช้เสร็จหมดแล้วสินทรัพย์ก็ยังไม่พออีกหนี้สิน

เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนิติบุคคลนั้นเด็ดขาดโดยทันที และให้ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งขึ้น ให้มีสิทธิและหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๘๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่

มาตรา ๘๖ เมื่อได้มีคำขอตามมาตราก่อนแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอฝ่ายเดียว โดยทำเป็นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้เป็นหุ้น

ส่วนชั่วคราว และมีพระยานหลักฐานแสดงให้พอใจศาลว่า
คำขอมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้นั้นชั่วคราวได้
แต่ก่อนจะมีคำสั่งตั้งว่า จะให้เจ้าหน้าที่เป็นโจทก์ให้ประกันค่า
เสียหายตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ถ้าปรากฏภายหลังว่า บุคคลที่ถูกละคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว
ไม่ใช่ผู้เป็นหนี้ส่วน ให้ศาลมีคำสั่งถอนการพิทักษ์ทรัพย์
และถ้าผู้นั้นมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้า
หนี้เป็นผู้เป็นโจทก์ซึ่งขอให้พิทักษ์ทรัพย์ ชดใช้ค่าเสียหายตาม
จำนวนที่เห็นสมควรให้ผู้นั้น หรือจะสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์จ่ายจากสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนก็ได้

ถ้าเจ้าหน้าที่เป็นโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลตั้งว่าไว้ใน
วรรคก่อน ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็น
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา

หมวด ๔

วิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑

การขอรับชำระหนี้

มาตรา ๘๑ เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย
จะยื่นในเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือผู้เป็นจำเลยก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้า

พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วัน
โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้อีก
ได้ไม่เกินสองเดือน

คำขอรับชำระหนี้นั้นต้องทำตามแบบพิมพ์ โดยมีบัญชี
แสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และข้อความระบุดังหลักฐาน
ประกอบหนี้ และทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดของลูกหนี้ที่ยึด
ไว้เป็นหลักประกันหรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

มาตรา ๕๒ บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะสิ่งของ
ของตนถูกยึดไปตามมาตรา ๑๐๕ (๓) กี้ดี หรือเพราะการ
โอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๑๑๕
กี้ดี หรือเพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับทรัพย์สิน
หรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๑๒๒ กี้ดี มีสิทธิขอรับชำระ
หนี้สำหรับราคาสิ่งของหรือหนี้เดิมหรือค่าเสียหายได้แล้วแต่
กรณีภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แต่ให้นับจากวันที่
อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ ถ้าข้อใดเพียงเป็นคดี ให้นับ
จากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เชื่อว่าคดี
ที่ค้างพิจารณาอยู่แทนลูกหนี้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

เล่ม ๕๗ หน้า ๑๐๐๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๙๓

แพ็คเกจ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิขอรับชำระหนี้ภายใน
กำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แต่ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๕๔ เจ้าหนี้ไม่มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ได้ ถ้า
มูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แม้
ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่

(๑) หนี้เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือ
ศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

(๒) หนี้ซึ่งเจ้าหนี้ยอมให้ลูกหนี้กระทำเช่นเมื่อเจ้าหนี้
ได้รู้ถึงการล้มลูกหนี้หมดหนี้สินแล้ว

มาตรา ๕๕ เจ้าหนี้มีประกันยอมมีสิทธิเหนือทรัพย์สิน
อันเป็นหลักประกันซึ่งลูกหนี้ได้ให้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์ โดย
ไม่ต้องขอรับชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๕๖ เจ้าหนี้มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ภายใน
เงื่อนไขต่อไปนี้

(๑) เมื่อยินยอมสละทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันเพื่อ
ประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายแล้ว ขอรับชำระหนี้ได้เต็ม
จำนวน

(๒) เมื่อได้บังคับเอาหลักทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๓) เมื่อได้ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขายทอดตลาดหลักทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๔) เมื่อตราค่าหลักทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ ในกรณีเช่นนั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไถ่ถอนทรัพย์สินตามราคาดังกล่าว ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวไม่สมควร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายทรัพย์สินนั้นตามวิธีการที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหนี้ตกลงกัน ถ้าไม่ตกลงกัน จะขายทอดตลาดก็ได้ แต่ต้องไม่ให้เสียหายแก่เจ้าหนี้ และเจ้าหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดได้ เมื่อขายได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ถือว่าเป็นราคาที่เจ้าหนี้ได้เข้ามาในคำขอ

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่แจ้งโดยหนังสือให้เจ้าหนี้ทราบว่าจะใช้สิทธิไถ่ถอนหรือตกลงให้ขายทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันภายในกำหนดเวลาที่ได้อนับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ให้ถือว่าเป็นยินยอมให้ทรัพย์สินนั้นเป็น

กรรมสิทธิ์แก่เจ้าหนี้ตามราคาที่เขาหนีได้ดีมา และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หมดสิทธิไถ่ถอนหรือขายทรัพย์สินนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับในกรณีก็ตามกฎหมายลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

มาตรา ๕๗ ถ้าเจ้าหนี้อำนาจประกันขอรับชำระหนี้โดยไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหนี้อำนาจประกัน เจ้าหนี้นั้นต้องคืนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้นเป็นอันระงับ เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะแสดงต่อศาลได้ว่า การละเว้นนั้นเกิดขึ้นโดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ศาลอาจอนุญาตให้แก่ไขข้อความในราชการแห่งคำขอรับชำระหนี้ โดยกำหนดให้คืนส่วนแบ่งหรือกำหนดอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕๘ ถ้าหนี้ที่ขอรับชำระได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คิดเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๕๙ ถ้าเป็นหนี้ค่าเช่าหรือหนี้อื่นซึ่งมีกำหนดระยะเวลาให้ชำระ และวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไม่ตรง

กับวันกำหนด เจ้าหน้อางขอรับชำระหนี้ตามส่วนจนถึงวันที่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ได้

มาตรา ๑๐๐ ดอกเบียหรือเงินค้ำบ่วยการอื่นแทน ดอกเบียภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นั้น ไม่ให้ถือว่า เป็นหน้ที่จะขอรับชำระได้

มาตรา ๑๐๑ ถ้าลูกหนี้ร่วมบงกนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ ร่วมค่อนอ้อางยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับ จำนวนที่ ตนอ้อางใช้ สิทธิได้เบียในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหน้ได้ใช้สิทธิขอ รับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

บทบัญญัติในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำ ประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๒ ถ้าเจ้าหน้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหน้ ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่า มูลแห่งหน้ ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีความเป็นอย่งเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาเดียวกันก็ดี ก็อ้อางเห็นกลมบกันได้ เว้นแต่ เจ้าหน้ ได้สิทธิเบียครั้งค่อลูกหนี้ภายหลังที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

มาตรา ๑๐๓ เมื่อบุคคลซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับ หน้ที่อยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนขอหักกลมบหน้ บุคคลนั้น จะต้องให้ประกันสำหรับจำนวนที่ขอหักกลมบหน้นั้น

มาตรา ๑๐๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลา สองเดือนนับแต่วัน
โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์รับนัดลูกหนี้ และเจ้าหนี้ ทั้ง หลายนมาพร้อมกันเพื่อตรวจ
คำขอรับชำระหนี้ โดยแจ้งความให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า
เจ็ดวัน

มาตรา ๑๐๕ ในการตรวจคำขอรับชำระหนี้ ไม่ว่าจะเป็
นตามคำพิพากษาหรือไม่ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มี
อำนาจออกหมายเรียกเจ้าหนี ลูกหนี้ หรือบุคคลใดมาสอบ
สวนในเรื่องหนี้สิน แล้วให้ความเห็นส่งสำนวนเรื่องหนี้สินที่
ขอรับชำระหนี้ต่อศาล พร้อมทั้งรายงานว่ามีผู้โต้แย้งคำขอ
รับชำระหนี้ประการใดหรือไม่

มาตรา ๑๐๖ คำขอรับชำระหนี้รายใด ถ้าลูกหนี้ เจ้าหนี้
หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้แย้ง ศาลมีอำนาจสั่ง
อนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่ง เป็น
อย่างอื่น

มาตรา ๑๐๗ คำขอรับชำระหนี้รายใดถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้
ศาลพิจารณาแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

มาตรา ๑๐๔ คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลได้สั่งอนุญาตแล้วนั้น ถ้าต่อมาปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดหลง เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้หรือลดจำนวนหนี้ที่ได้สั่งอนุญาตไปแล้วได้

ส่วนที่ ๒

ทรัพย์สินซึ่งอาจเอามาชำระหนี้

มาตรา ๑๐๕ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้

(๑) ทรัพย์สินทั้ง หาดาย อันลูกหนี้มีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลาย รวมทั้ง สิทธิ เรียกร้อง เหนือทรัพย์สินของบุคคลอื่น เว้นแต่

ก. เครื่องนุ่งห่มหลับนอนซึ่ง ลูกหนี้รวมทั้ง ภริยา และ บุตรผู้เยาว์ ของลูกหนี้จำเป็นต้องใช้ ตามสมควร แก่ฐานะรูป และ

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้ประกัน ในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินที่จับยึดเป็นหลักประกัน หรือถึง การที่ผู้ใดได้ชำระเงินโดยสุจริตแก่ศาล หรือเจ้าพนักงาน บังคับคดีตามคำสั่งศาล หรือยึดกรมสมบุรณ์แห่งการซื้อโดย สุจริตในการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามคำสั่งศาล .

มาตรา ๑๑๑ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จำหน่ายทรัพย์สินแล้วแต่ยังไม่ได้จ่ายเงิน ถ้าได้รับคำแจ้งความว่าได้มีการ ขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกลับเงินไว้ และถ้าต่อไปศาลได้มี คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหัก ไว้เป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียม โจทก์ ในชั้นบังคับคดี เหลือเท่าใดให้ส่งเป็นทรัพย์สินใน คดีล้มละลาย

มาตรา ๑๑๒ ถ้าในระหว่างที่การบังคับคดียังไม่สำเร็จ บริบูรณ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำแจ้งความว่าลูกหนี้ ถูกพิทักษ์ทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งรายการทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ในอำนาจหรือความยึดถือของตนแก่เจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้ปฏิบัติตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงาน

งานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดี ให้หัก
จากทรัพย์สินนั้นได้ก่อน

มาตรา ๑๑๓ การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

มาตรา ๑๑๔ การโอนทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้กระทำใน
ระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนล้มละลาย ถ้าเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิก
ถอนการโอนนั้นได้ เว้นแต่ผู้รับโอนจะแสดงให้พอใจศาลว่า
การโอนนั้นได้กระทำโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน

มาตรา ๑๑๕ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ ซึ่ง
ลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลา
สามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดย
มุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ถ้า
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมี
อำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

มาตรา ๑๑๖ บทบัญญัติในสองมาตราก่อนนั้นไม่กระทบ
ถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน
ก่อนมีการขอให้ล้มละลาย

ส่วนที่ ๔

การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๗ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกลูกหนี้ ภริยาของลูกหนี้ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งได้ความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ หรือเห็นว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาได้ ส่วนหรือสอบสวน และมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือหรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าบุคคลนั้นจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่ง ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมาขังไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๑๑๘ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ อยู่ในครอบครอง ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาล

เห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๑๑๕ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลนั้นให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามจำนวนที่ได้แจ้งไป และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้ของทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ตามจำนวนที่แจ้งไป เป็นการเด็ดขาด

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคก่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้จำหน่ายชื่อจากบัญชีลูกหนี้ และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้เท่าใด ให้แจ้งจำนวนเป็นหนังสือยืนยันไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบ และให้แจ้งไปด้วยว่า

ถ้าจะคัดค้านประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคก่อน ให้ศาลพิจารณาถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ ให้มีคำสั่งบังคับให้บุคคลนั้นชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งให้จำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้ปฏิเสธต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนั้นก็ได้

มาตรา ๑๒๐ ถ้าลักษณะแห่งธุรกิจของลูกหนี้มีเหตุอันสมควรที่จะดำเนินต่อไป เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะดำเนินธุรกิจของลูกหนี้เอง เพื่อชำระหนี้สาธาณูปการ ธุรกิจนั้นให้เสร็จไป หรือจะตั้งบุคคลใดหรือลูกหนี้เป็นผู้จัดการ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ก็ได้

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตั้งบุคคลใดนอกจากลูกหนี้เป็นผู้จัดการ บุคคลนั้นต้องให้ประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง และมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามที่ประชุมเจ้าหนี้กำหนด ถ้ามิได้กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้กำหนด

ผู้จัดการ ต้องทำบัญชีตามตเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง

มาตรา ๑๒๑ ถ้าลูกหนี้เป็นข้าราชการ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิรับเงินเดือน บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด หรือเงินในทำนองเดียวกันของลูกหนี้จากเจ้าหนี้ เพื่อรวบรวมแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงชีพลูกหนี้และครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะ

บทบัญญัติในวรรคก่อน ให้ใช้บังคับในกรณีที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับเงินจากบุคคลหรือองค์การอื่นที่มีใช้รัฐบาลด้วย

มาตรา ๑๒๒ ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบว่า ทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญาที่มีการเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาชิ้นได้

บุคคลใดได้รับความเสียหายโดยเหตุที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับดังกล่าว มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับค่าเสียหายได้

มาตรา ๑๒๓ ทรัพย์สินซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมได้มา เมื่อถูกหล่มละลายแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายตามวิธีที่สะดวกและเป็นผลดีที่สุด

การขายโดยวิธีอื่นนอกจากการขายทอดตลาดนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้ เว้นแต่ ทรัพย์สินที่เป็นของเสี้ยง่ายหรือถ่านวงช้าไว้จะเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้น

ผู้ได้รับโอนทรัพย์สินจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการขายหรือการแบ่ง ไม่ต้องรับผิดชอบในค่าภาษีอากรหรือจังกอบสำหรับปีก่อนที่ได้รับโอน

ส่วนที่ ๕

การแบ่งทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒๔ ทรัพย์สินซึ่งเหลือจากที่กันไว้สำหรับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องจัดการแบ่งในระหว่างเจ้าหนี้โดยเร็ว

การแบ่งทรัพย์สินต้องกระทำทุกระยะเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่ศาลจะสั่งอนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปโดยมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๒๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องกันเงินส่วนแบ่งรายที่มีเงื่อนไขหรือมีข้อโต้แย้ง และค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นได้ตามสมควรแล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหน่นอกนั้นไป

มาตรา ๑๒๖ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และส่งแจ้งความไปยังเจ้าหนี้และบุคคลล้มละลาย

ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน กำหนดวันเวลาให้มาตรวจบัญชี ส่วนแบ่ง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ให้ถือว่าบัญชีนั้นถูกต้องและเป็นที่สุด แล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาการแบ่งไว้ ณ สำนักงาน และแจ้งจำนวนส่วนแบ่งที่จะจ่ายไปยังเจ้าหน

มาตรา ๑๒๗ ถ้ามีผู้มีส่วนได้เสียคนใดคัดค้านบัญชีส่วนแบ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พิจารณาคำคัดค้านและคำชี้แจงของเจ้าหนี้ และบุคคลล้มละลาย แล้วส่งตามที่เห็นสมควร

ผู้มีส่วนได้เสียอาจคัดค้านคำสั่งนั้นโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลได้ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ฟังคำสั่ง

ถ้าผู้คัดค้านต่อศาล ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการจ่ายเงินไปจนกว่าศาลได้มีคำสั่งแล้ว แต่ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่า การเลื่อนนั้นจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกันเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควร แล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้รายที่ไม่มีข้อโต้แย้งไปก่อนได้

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้จ่ายส่วนแบ่งแก่เจ้าหนี้คนใดเมื่อรวมส่วนแบ่งทุกครั้งแล้วเป็นเงินไม่ถึงหนึ่งบาท

มาตรา ๑๒๕ สามหรือภริยาของบุคคลล้มละลายจะได้รับ
ส่วนแบ่งในฐานะเจ้าหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อันได้รับชำระหนี้เป็นที่
พอใจแล้ว

มาตรา ๑๓๐ ในการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้ ให้
ชำระค่าใช้จ่ายและหนี้สินตามลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกของลูกหนี้ที่ตาย
- (๒) ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในการจัด
การทรัพย์สินของลูกหนี้
- (๓) ค่าทำศพลูกหนี้ที่ตายตามสมควรแก่ฐานะรูป
- (๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินตามมาตรา
๑๗๕ (๓)
- (๕) ค่าธรรมเนียมของเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และค่าทนาย
ความตามที่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด
- (๖) ค่าภาษีอากรและจังกอบที่ถึงกำหนดชำระภายใน
หกเดือนก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
- (๗) ค่าจ้างเสมียน คนใช้หรือคนงานของลูกหนี้ สำหรับ
จำนวนสองเดือนก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แต่ไม่เกินกว่าคน
ละสามร้อยบาท
- (๘) หนี้อื่น ๆ

ถ้ามีเงินไม่พอชำระเต็มจำนวนหนี้ในลำดับใดให้เจ้าหนี้ในลำดับนั้นได้รับเฉลี่ยตามส่วน

มาตรา ๑๓๑ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งสุดท้าย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องค้างชำระแรงงานหรือเงินที่ได้ออกไปโดยคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า ให้ส่งบัญชีเงินที่เกี่ยวข้องนั้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ ถ้าไม่ส่งตามกำหนด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจัดการแบ่งครั้งสุดท้าย และจ่ายเงินไปโดยไม่คำนึงถึงเงินที่เกี่ยวข้องอยู่นั้น ถ้าผู้ที่ได้รับแจ้งความไม่ปฏิบัติตามนี้ ผู้นั้นหมดสิทธิเรียกร้องต่อไป

กำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขยายได้ เมื่อมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๓๒ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ในคดีล้มละลายหมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้คืนแก่บุคคลล้มละลายไป

ส่วนที่ ๖

การปิดคดี

มาตรา ๑๓๓ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ได้แบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่ง^๕หรือได้หยุดกระทำการตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ หรือเมื่อลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินจะให้แบ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ อาจทำรายงานแสดงกิจการและบัญชีรับจ่ายในคดีล้มละลายยื่นต่อศาลและขอให้ศาลสั่งปิดคดีได้

เมื่อศาลได้พิจารณา รายงานและบัญชีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ประกอบกับ คำคัดค้านของเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียแล้ว ศาลจะสั่งให้ปิดคดีหรือไม่ก็ได้

ถ้าศาลสั่งไม่ให้ปิดคดี เมื่อเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลอาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับผิดชอบในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ก็ได้

คำสั่งปิดคดีทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พ้นจากความรับผิดชอบในหน้าที่จนถึงวันที่ศาลสั่งนั้น

ถ้าปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดหลง ศาลอาจเพิกถอนคำสั่งปิดคดีนั้นได้

มาตรา ๑๓๔ คำสั่งปิดคดีมีผลเพียงให้ระงับการจัดการต่าง ๆ ไว้ แต่ไม่ทำให้คดีล้มละลายสิ้นสุด และไม่ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หลุดพ้นจากหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) หน้าที่ตามมาตรา ๑๖๐
- (๒) หน้าที่อนุวัติการใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้
- (๓) หน้าที่ตรวจบัญชีรับจ่ายของบุคคลล้มละลาย

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าบุคคลล้มละลายมีทรัพย์สินขึ้นใหม่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอให้ศาลเปิดคดีต่อไปได้

ส่วนที่ ๗

การยกเลิกการล้มละลาย

มาตรา ๑๓๕ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้ผู้เป็นใจทักไม่ช่วย หรือยอมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือวางเงินประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และไม่มี

เจ้าหนี้สามารถและเต็มใจกระทำการดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เจ้าหนี้เป็นผู้ยื่นโจทก์ได้ชัดเจน หรือละเลยนั้น

(๒) ลูกหนี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย

(๓) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้สินรายใด แต่ลูกหนี้ยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดี หรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ แต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนี้สินรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(๔) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์ครั้งที่สุด หรือไม่มีทรัพย์สินจะแบ่งให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบปี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มีเจ้าหนี้มาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จัดการรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๖ คำสั่งขกเลิกการล้มละลายตามมาตรา ๑๓๕

(๑) หรือ (๒) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๐๒๖

มาตรา ๑๓๗ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายไม่กระทบถึงการ
ใดที่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กระทำไปแล้ว ส่วน
ทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายให้ตกแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด
ตามที่ศาลกำหนด หรือถ้าไม่ได้กำหนด ก็ให้คืนแก่บุคคล
ล้มละลาย

มาตรา ๑๓๘ เมื่อศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย
แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาใน ราชกิจจา
นุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

หมวด ๕

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๑

การแต่งตั้งและถอดถอน

มาตรา ๑๓๙ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้ง บุคคลหนึ่งหรือ
หลายคนให้เห็นสมควร โดยเฉพาะตัวหรือโดยตำแหน่งหน้าที่
ให้เป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีอำนาจถอดถอนได้

การแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ให้
โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้นให้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานของศาล

ส่วนที่ ๒
อำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๔๐ ในการเป็นคู่ความในศาลก็ดี ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ดี หรือในการกระทำการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ใช้นามตำแหน่งว่า “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ ลูกหนี้” หรือ “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ ผู้ล้มละลาย” โดยกรอกนามของลูกหนี้หรือ ผู้ล้มละลายลงในช่องว่างแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจับทนายความเข้าทำการแทนได้

มาตรา ๑๔๒ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในบทมาตราอื่น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานข้อความเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน หรือ ความประพฤติของลูกหนี้ตามที่ศาลต้องการ

(๒) ช่วยซักถามลูกหนี้หรือบุคคลอื่นในการที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๓ ในการปฏิบัติกิจการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการใดที่เป็นปัญหาได้

มาตรา ๑๔๔ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์แห่งการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วให้กู้ยืมได้

มาตรา ๑๔๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้แล้ว

- (๑) ตอนการยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย
- (๒) โอนทรัพย์สินใดๆ นอกจากโดยวิธีขายทอดตลาด
- (๓) สละสิทธิ
- (๔) พ้องหรือถอนพ้องคดีแห่งเกี่ยวกับทรัพย์สินในคดีล้มละลายหรือพ้องหรือถอนพ้องคดีล้มละลาย
- (๕) ปรารถนาจะประนอมยอมความ หรือมอบคดีให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๔๖ ถ้าบุคคลล้มละลาย เจ้าหนี้ หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำหรือคำวินิจฉัยของเจ้า

พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ศาลมีอำนาจสั่งยื่นตาม กลับ หรือแก้ไข หรือสั่งประการใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔๑ ในการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว เว้นแต่จะได้กระทำโดยเจตนาร้าย หรือโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๔๒ การฟ้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้ามิได้ฟ้องภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่เกิดอำนาจฟ้องให้ถือว่าขาดอายุความ

หมวด ๖

อำนาจศาลและกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

อำนาจศาล

มาตรา ๑๔๓ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีพิพาทภาคดีแพ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เว้นแต่ศาลแขวง มีอำนาจพิจารณาคดีพิพาทภาคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๕๐ การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลาย
ให้ยื่นต่อศาลซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตต์หรือประกอบธุระ
กิจอยู่ในเขตต์ ไม่ว่าจะด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่ยื่น
คำฟ้องหรือคำร้องขอหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๑๕๑ ศาลต้องสอดส่องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสั่งให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชีหรือเรื่องใดๆ
เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย หรือจะสั่งให้กระทำ
หรือละเว้นกระทำการตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๕๒ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ก่อให้เกิด
ความเสียหายเงินแก่กองทรัพย์สินในคดีล้มละลายโดยเจตนา
ร้ายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลมีอำนาจสั่งให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ชดใช้ ค่าเสียหาย เป็นส่วนตัวตามที่
เห็นสมควรได้

ส่วนที่ ๒

กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๕๓ กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายให้ดำเนิน
เป็นการด่วน ส่วนใดที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดย

คณะแพะ ให้ นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕๔ ในคดีที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ
ลูกหนี้ชั่วคราวแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ทั้งฟ้อง ถอนฟ้อง
หรือขาดนัดพิจารณา ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณา
ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ เพื่อให้เจ้าหนี
ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๕๕ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีหน้าที่ระวังประโยชน์
ของเจ้าหนี้ทั้งหลาย ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในการ
รวบรวมจำหน่ายทรัพย์ สินของลูกหนี้ และรับผิดชอบในบรรดาค่า
ธรรมเนียม ค่าเสียหาย และค่าใช้จ่ายในคดีล้มละลายนั้น
เพื่อประกันการรับผิดชอบนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียก
ประกันจากเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ตามจำนวนที่เห็นว่าจำเป็น

มาตรา ๑๕๖ ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ขัดชั้นหรือละเลยไม่
ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือไม่ให้ ประกันตามที่กล่าวไว้
ในมาตรา ๑๕๕ ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้

รับคำสั่งความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วยความเห็นชอบ
ของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อำนาจแต่งตั้ง เจ้าหน้คนอื่นเป็นเจ้าหน้
เป็นใจท้แทนต่อไป

มาตรา ๑๕๗ เมื่อได้ส่งแจ้งความนัดประชุมหรือ
แจ้งความใด ๆ ไปยังเจ้าหน้ทั้งหลายในราชอาณาจักรแล้ว แม้
เจ้าหน้บางคนจะยังไม่ได้รับ ก็ไม่ทำให้การประชุมหรือการ
นั้นเสียไป

มาตรา ๑๕๘ ผู้มีส่วนได้เสียคนใดเห็นว่าเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ไม่มีสิทธิยึดทรัพย์ สีนอย่างหนึ่งอย่างใด ให้
คัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ได้รับคำคัดค้านแล้วให้สอบสวนและมีคำสั่ง ถ้าเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ถอนการยึด ผู้นั้นมีสิทธิยื่น
คำร้องขอต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันได้
ทราบคำสั่งนั้น เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลพิจารณา
และมีคำสั่งชี้ขาดเหมือนอย่าง คดี ธรรมดา โดยเรียกเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาสู่คดี

มาตรา ๑๕๘ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างหนึ่ง
อย่างใดแล้ว ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

หมวด ๗

การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

การสอบสวน

มาตรา ๑๖๐ ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ล้มละลาย ถ้ามีเหตุควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าจะไม่ควรฟ้อง ซึ่งแย้งกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งสำนวนไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อสั่ง

ส่วนที่ ๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๖๑ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๗ (๓) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดต้อง

ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๒ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๕ หรือมาตรา ๘๐ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขืนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๑) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสี่เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๓ ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ละเว้นไม่แจ้งข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือกล่าวเท็จเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตนต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้ มีเจตนาฉ้อฉล

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือน เมื่อได้ทราบหรือมีเหตุผลอันสมควร เชื่อได้ว่ามีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอรับชำระในคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๖๔ ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ยักยอก ซุกซ่อน ทำลาย ก่อความชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงดวงตราสมุดบัญชีหรือเอกสาร อันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาปกปิดสภาพแห่งกิจการของตน

ถ้าปรากฏว่า ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารสูญหายชำรุดหรือเปลี่ยนแปลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้เป็นผู้กระทำ

(๒) ละเว้นจดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือจดข้อความเท็จลงในสมุดบัญชีหรือเอกสาร อันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจในการนั้น

(๓) นำทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยเชื่อ และยังมีได้ชำระราคาไปจำหน่ายนองหรือจำหน่าย เว้นแต่การนั้นเป็นปกติธุระของลูกหนี้ และพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๔) รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยใช้อุบายหลอกลวง หรือชุกชอนโอน หรือส่งมอบทรัพย์สินของตนโดยทุจริต หรือกระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ทรัพย์สินของตนต้องมีภาระผูกพันขึ้นโดยทุจริต หรือยอมหรือสมยอมกับบุคคลอื่นให้ศาลพิพากษาให้ตนต้องชำระหนี้ซึ่งตนมิควรต้องชำระ

มาตรา ๑๖๕ ในระหว่างเวลาดังแต่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) รับสินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทขึ้นไปโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในการนั้นได้รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามหรือนามสมญาของผู้อื่นบังหน้า

(๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดไปจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมีได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ

ก. นามตัว และนามสมญาที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์

ค. นามตัวและนามสมญาซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ

ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป

จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ

มาตรา ๑๖๖ ลูกหนี้คนใดมีหนี้สินเนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวน ลูกหนี้ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมากในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลาย โดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้นั้นได้

มาตรา ๑๖๗ บุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนพาณิชย์คนใด ไม่มีบัญชีย้อนหลังขึ้นไปสามปีนับแต่วันที่ลูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ซึ่งจะแสดงให้เห็นการประกอบพาณิชย์กิจหรือฐานะการเงินของตนอย่างเพียงพอ ตามที่บัญชีไว้ ในกฎหมายว่าด้วยการบัญชี ซึ่งให้อยู่ในเวลานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๘ ในระหว่างเวลาหกเดือนก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดออกไปหรือพยายามจะออกไปนอกราชอาณาจักร โดยนำทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายต้องเอาไว้แบ่งใช้หนี้แก่เจ้าหนี้ราคาเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทออกไปด้วย

เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี
หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๘ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว
ลูกหนี้คนใดซ่อนตัวหรือหลบไปเสียจากที่ ๆ เคยอยู่ หรือ
ที่ทำการค้า หรือประกอบธุรกิจแห่งสุดท้าย หรือออกไป
นอกราชอาณาจักร โดยเจตนาหลีกเลี่ยงหมายเรียกหรือหมาย
นัดของศาลในคดีล้มละลาย หรือหลีกเลี่ยงการที่จะถูกสอบ
สวน หรือไต่สวนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือ
ทำให้เกิดความลำบากขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูก
หนี้คนใดกระทำการฉ้อฉล หรือให้ หรือเสนอให้ หรือตกลง
ว่าจะให้ประโยชน์ใด ๆ แก่เจ้าหนี้ โดยมุ่งหมายที่จะได้รับ
ความยินยอมของเจ้าหนี้ในการขออนุมัติ หรือข้อ
ตกลงเกี่ยวกับกิจการหรือการล้มละลายของตน หรือเพื่อมิ
ให้มีการคัดค้านการขอลดจากล้มละลาย มีความผิดต้อง

ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือ
ทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๑ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใดกล่าวอ้าง
หรือขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย หรือการขอประนอม
หนี้ หรือในการตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้โดยไม่เป็น
ความจริงในส่วนสาระสำคัญ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มี
เจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพัน
บาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๒ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใด เรียกหรือ
รับหรือยินยอมที่จะรับทรัพย์สินหลักประกันหรือผลประโยชน์
ใดๆ ไว้เป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะยินยอม
หรือไม่คัดค้านในการขอประนอมหนี้ หรือการขอปลดจาก
ล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าเท่าของ
ราคาผลประโยชน์อันมิควรได้นั้น

มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดรู้ว่าได้มีหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
แล้วก็ย้าย ซุกซ่อน รับ จำหน่าย หรือจัดการแก่ทรัพย์สิน
ของลูกหนี้โดยเจตนาทุจริต มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินสองเท่าราคาทรัพย์สินนั้น หรือจำคุกไม่เกินสองปี
หรือทั้งปรับทั้งจำ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดกล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าของโดยมุ่งหมายที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๗๕ บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางอาญาเช่นเดียวกับลูกหนี้ สำหรับกิจการที่ตนได้กระทำในขณะที่เป็นผู้ประกอบกิจการของลูกหนี้

(๑) ถ้าลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งสอดเข้าไปเกี่ยวข้องของจัดการงาน หรือผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนนั้น

(๒) ถ้าลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัด ผู้เริ่มก่อการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทนั้น

(๓) ถ้าลูกหนี้เป็นนิติบุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๑) และ (๒) ผู้จัดการหรือผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น

(๔) ถ้าลูกหนี้มีตัวแทนหรือลูกจ้าง เป็นผู้ประกอบการ
งาน ตัวแทนหรือลูกจ้างของลูกหนี้

(๕) ถ้าลูกหนี้ตาย ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครอง
ทรัพย์สินของลูกหนี้

หมวด ๘

บทบัญญัติเปิดเสรี

ส่วนที่ ๑

เงินค้ำจ่าย

มาตรา ๑๗๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่ง
ทรัพย์สิ้นครั้งที่แล้ว ถ้ามีเงินค้ำจ่ายซึ่งไม่มีผู้ใดมารับ
ภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งปิดคดี เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่า
หนึ่งฉบับให้เจ้าหนี้มารับภายในกำหนดเวลาสองเดือน ถ้า
ไม่มารับภายในกำหนด ให้เงินนี้ตกเป็นของแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๗๗ การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามพระราชบัญญัตินี้มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตลอดและเฉพาะแต่ในราชอาณาจักร

การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามกฎหมายของประเทศอื่น ไม่มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๗๘ เจ้าหนี้ต่างประเทศซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักรจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องพิสูจน์ว่า เจ้าหนี้ในประเทศไทยก็มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายตามกฎหมายและในศาลแห่งประเทศของตนได้ ในทำนองเดียวกัน

(๒) ต้องแถลงว่า ตนได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้คนเดียวกันนั้นนอกราชอาณาจักรเป็นจำนวนเท่าใดหรือไม่ และถ้ามี ตนยอมส่ง

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๑๐๕๔

ทรัพย์สิน หรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าวแล้ว
มารวมในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๓

ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๗๕ ค่าธรรมเนียม ในคดีล้มละลายให้ คิดตาม
อัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลาย
สืบห้าบาท

(๒) ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายคิดตามจำนวน
หนี้สินที่ขอรับชำระโดยอัตรา ดังต่อไปนี้

ก. หนี้สินไม่เกินหนึ่งพันบาท ค่าธรรมเนียมห้าบาท

ข. หนี้สินเกินหนึ่งพันบาท ถึงห้าพันบาท ค่าธรรมเนียม
สิบบาท

ค. หนี้สินเกินห้าพันบาท ถึงหนึ่งหมื่นบาท ค่าธรรมเนียม
สิบห้าบาท

ง. หนี้สินเกินหนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมยี่สิบ
บาท

ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดฉบับละห้าบาทเสมอ
กันหมด

ในกรณีที่มีอุทธรณ์หรือฎีกาเรื่องขอรับชำระหนี้ให้เสียค่า
ขึ้นศาลชั้นศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาตามอัตราเดียวกันนี้

(๓) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน ให้คิดในอัตรา
ร้อยละห้าของราคาสุทธิแห่งทรัพย์สินที่รวบรวมได้ หรือใน
จำนวนเงินที่ระนองหนี้ แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน

ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดตามอัตราเดียวกันกับใน
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘๐ ถ้ามีเงินเหลือพอ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์จ่ายค่าบวญการและค่าพาหนะเดินทางของพะยานหรือ
บุคคลที่ถูกเรียกมาสอบสวน โดยอนุโลมตามอัตราที่บัญญัติ
ไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘๑ แบบพิมพ์ซึ่งลูกหนี้จำต้องยื่นต่อเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเว้นอากรแสตมป์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

แก้คำผิดพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓

ในราชกิจจานุเบกษาระดับพิเศษ เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๖๔ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๓

หน้า	มาตรา	บรรทัด	คำว่า	ให้แก้เป็น
๕๖๘	๘ ข.	๒	หรือวิธีอื่น	โดยวิธีอื่น
๕๖๘	๘ ง.	๕	ซึ่ง	ซึ่ง
๕๖๘	๘ (๕)	๕ จากท้าย	เจาเห็น	เจ้าหนี้
๕๖๗	๑๖	๑	รับฟ้อง	รับคำฟ้อง
๕๗๐	๒๒ (๒)	๔ จากท้าย	รับเงิน หรือทรัพย์สิน	รับเงินหรือทรัพย์สิน
๕๗๓	๓๐ (๑)	๕	ศาล	ศาล
๕๗๓	๓๐ (๒)	๕ จากท้าย	ศาล	ศาล
๕๗๓	๓๐ (๒)	๒ จากท้าย	เจ้าหนี้ทรัพย์สิน	เจ้าหนี้ ทรัพย์สิน
๕๗๔	๓๑	สุดท้าย	เรียกว่าประชุม	เรียกว่าการประชุม
๕๗๕	๓๑ วรรคสอง	๓	หนึ่งระดับ ล่วงหน้า	หนึ่งระดับล่วงหน้า
๕๕๑	๖๕	๔ จากท้าย	บุคคล	บุคคล
๕๕๒	๗๐	๕	ศาล	ศาล
๕๕๔	๗๓ (๖)	๓ จากท้าย	การล้มละลาย	การล้มละลาย
๕๕๕	๗๔ (ก)	๑๑	ให้เป็นข้อใด	ให้ข้อใด
๕๕๖	๗๔ (ก)	๑๒	ผลควรเชื่อ	ผลที่ควรเชื่อ
๕๕๖	๗๕	๓-๔ จากท้าย	คือเป็นบัญชีที่ได้ทำ	ต้องได้ทำ
๕๕๗	๗๗	๑	บุคคลล้มละลาย	บุคคลล้มละลาย
๕๕๗	๗๐	สุดท้าย	ระหว่างทุก ๆ ปี	ระหว่างปีใด ๆ ปี
๕๕๗	๗๑	๕ จากท้าย	คำสั่งให้เปิดถอน	คำสั่งให้เปิดถอน
๑๐๐๘	๕๒	๔ จากท้าย	ถ้าข้อ	ถ้าข้อ
๑๐๐๘	๕๖	๕ จากท้าย	ชำระหนี้ภายใน	ชำระหนี้ได้ภายใน
๑๐๐๖	๕๖ (๔)	๖ จากท้าย	เงินจำนวนสุทธิ	เงินเป็นจำนวนสุทธิ
๑๐๐๗	๑๐๒	๕ จากท้าย	หักกลบกัน	หักกลบลบกัน
๑๐๑๑	๑๐๕ ข.	๑-๒	ใช้ประกอบในการอาชีพ	ใช้ในการประกอบอาชีพ
๑๐๑๑	๑๑๐	๗ จากท้าย	อาศัย	อาศัย
๑๐๑๔	๑๑๗	๖	ทรัพย์สิน	ทรัพย์สิน
๑๐๑๖	๑๑๕ วรรค ๓	๓	ยื่นยันคัดค้าน	ยื่นยันนั้นคัดค้าน
๑๐๑๖	๑๑๕ วรรค ๖	๒ จากท้าย	อาศัย	อาศัย
๑๐๑๕	๑๒๔ วรรค ๒	๑๐	ศาลจะได้	ศาลจะ
๑๐๒๓	๑๓๓	๔	ลูกหนี้	ลูกหนี้ครั้งสุดท้าย